

Väljaandja: Keskkonnaminister
Akti liik: määrus
Teksti liik: terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp: 16.07.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp: Hetkel kehtiv
Avaldamismärge: RT I, 13.07.2023, 5

Atesteerimisele kuuluvad proovivõtuvaldkonnad, proovivõtjale esitatavad nõuded, õppeprogramm, atesteerimise kord, atesteerimistunnistuse vorm ja atesteerimiskomisjoni töökord

Vastu võetud 08.10.2019 nr 53
RT I, 10.10.2019, 2
jõustumine 13.10.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.07.2023	RT I, 13.07.2023, 1	16.07.2023

Määrus kehtestatakse veeseaduse § 243 lõike 5 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Käesolev määrus kehtestab vee- ja joogiveeuuringut tegeva proovivõtja tehniliste teadmiste, väljaõppe ja kogemuste hindamise (edaspidi *atesteerimine*) ja atesteerimistunnistuse (edaspidi *tunnistus*) andmise tingimused ja korra ning atesteerimiskomisjoni töökorra.

(2) Proovivõtjaid atesteeritakse proovivõtmises valdkonniti. Proovivõtmise valdkonnad on:

- 1) proovivõtmine joogiveest;
- 2) proovivõtmine pinnaveest;
- 3) proovivõtmine põhjaveest;
- 4) proovivõtmine mereveest;
- 5) proovivõtmine heit- ja reoveest;
- 6) proovivõtmine reoveesetest.

§ 2. Atesteerimiskomisjon

Vee- ja joogiveeuuringut tegevate proovivõtjate atesteerib kliimaministri moodustatud atesteerimiskomisjon (edaspidi *komisjon*).
[RT I, 13.07.2023, 1 - jõust. 16.07.2023]

§ 3. Komisjoni töökord

(1) Komisjoni esimees nimetab komisjoni koosseisust komisjoni aseesimehe, kes asendab komisjoni esimeest tema äraolekul.

(2) Komisjoni istungi kutsub kokku komisjoni esimees. Komisjoni istungid toimuvad vastavalt vajadusele, kuid proovivõtja taotluse olemasolul mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Atesteerimise aja määrab komisjoni esimees.

(3) Komisjoni sekretär teavitab komisjoni istungi toimumise ajast ja kohast kõiki komisjoni liikmeid. Atesteerimise toimumise ajast ja kohast teavitab komisjoni sekretär atesteerimist taotlemaid isikuid kirjalikult.

(4) Komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole komisjoni liikmetest, nende hulgas peab olema komisjoni esimees või aseesimees ning joogiveest proovi võtmise korral vähemalt üks Terviseameti esindaja.

(5) Komisjon võtab otsused vastu hääleteenamusega. Igal komisjoni liikmel on üks hääl. Häälte võrdsel jagunemisel otsustab komisjoni esimehe või tema äraolekul aseesimehe hääl.

(6) Atesteerimise käigu, tulemuse ja komisjoni otsuse kohta vormistab komisjoni sekretär komisjoni istungi protokoll. Protokollid allkirjastavad komisjoni esimees, tema äraolekul aseesimees, ja sekretär.

(7) Komisjoni otsuse suhtes eriarvamusele jäänud komisjoni liikmel on õigus fikseerida oma eriarvamus kirjaliku või suulise avaldusena. Kirjalik eriarvamus lisatakse protokollile. Suuline eriarvamus protokollitakse komisjoni liikme taotlusel.

(8) Komisjon teeb otsuse atesteerimise tulemuse kohta hiljemalt kolme tööpäeva jooksul arvates atesteerimise toimumise päevast. Atesteerimise tulemusest teavitab komisjoni sekretär atesteerimistunnistuse taotlejat kolme tööpäeva jooksul komisjoni otsuse tegemisest arvates.

§ 4. Atesteerimise taotlemine

(1) Atesteerimist taotlev proovivõtja esitab komisjonile järgmised dokumendid:

- 1) kirjalik avaldus;
- 2) info läbitud proovivõtmise koolituste kohta, märkides ära koolitaja nimetuse ja koolituse toimumise aja.

(2) Avaldus peab sisaldama järgmisi andmeid atesteerimist taotleva isiku kohta:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood;
- 3) töökoht ja ametinimetus nende olemasolul;
- 4) kontaktandmed;
- 5) andmed senise praktilise töö kohta proovivõtmisel;

6) eelmise atesteerimise aeg ja tunnistuse number, juhul kui proovivõtja on varem atesteeritud;

7) proovivõtmise valdkond (valdkonnad), milles taotleja soovib olla atesteeritud.

(3) Komisjoni sekretär registreerib atesteerimist taotleva isiku esitatud dokumendid nende saabumise päeval.

(4) Kui atesteerimist taotlev isik jätab koos avaldusega esitamata käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid või avaldus ei sisalda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nõutud andmeid või avalduses on muid puudusi, määrab komisjoni sekretär atesteerimist taotlevale isikule tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Kui atesteerimist taotlev isik jätab tähtjaks puudused kõrvaldamata, võib komisjon otsustada jätta taotlus läbi vaatamata.

§ 5. Nõuded atesteeritavale

(1) Atesteeritav peab oskama:

1) koostada proovivõtuplaani;

2) oskama määrata sobiva proovivõtukohta;

3) oskama vajaduse korral ette valmistada proovivõtukohtad;

4) oskama valida sobiva proovivõtumeetodi;

5) oskama käsitseda proovivõtuseadmeid selliselt, et saadud proov oleks esinduslik ja usaldusväärne;

6) tundma proovivõtukohta eripärasid, mis võivad mõjutada proovivõtmist, ja valdama proovivõtmise tehnikat;

7) oskama määrata, millisest materjalist proovipudeleid tuleb kasutada olenevalt analüüsitava komponendist;

8) teadma, millised nõuded on proovivõtupudeli ettevalmistamiseks, proovide transportimiseks ja säilitamiseks;

9) teadma, millistele nõuetele peab vastama proovivõtuseadmete materjal, konstruktsioon ja puhtusaste ning milline on nende materjalide mõju vee kvaliteedile;

10) oskama võtta eri liiki – punkt-, valik-, pidev-, sari- ning keskmistatud proove sõltuvalt proovivõtmise valdkonnast;

11) oskama vormistada proovivõtu protokolle;

12) oskama säilitada ja transportida ning vajaduse korral konserveerida proove;

13) tundma vee- ja joogiveeuuringu proovi võtmist reguleerivaid õigusakte;

14) tundma proove mõjutavaid tegureid sõltuvalt proovivõtu valdkonnast nagu näiteks temperatuur, veekogu kihistumine, hoovused, voolu ebaühtlus, valgus, hapnikusisaldus, proovipudeli materjal, proovi sisaldused, proovi külmutamine ja proovi säilitamise aeg ning nende mõju analüüsitulemusele;

15) teadma, kuidas toimub proovide vastuvõtt laborisse;

16) teadma, millistele nõuetele peab vastama labor.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule peab atesteeritav pinna-, põhja-, mere-, heit- ja reovee ning reoveesette valdkondades lähtuvalt valdkonna eripärasid oskama:

1) ette valmistada vooluhulga määramise kohad;

2) võtta proove siseveekogude, mere, puuraukude, kaevude, kanalisatsioonirajatiste eri sügavustest;

3) võtta proove erinevates ilmastikutingimustes;

4) võtta proove laevadest, kütuse- ja toksiliste ainete hoidlatest või muudest potentsiaalsetest saasteallikatest;

5) määrata voolava vee voolukiirust, vooluhulka ja puuraukudes põhjavee taset;

6) mõõta kohapeal pH-d, elektrijuhtivust, lahustunud gaaside või muude ainete sisaldust sõltuvalt proovivõtmise valdkonnast;

7) võtta õlide ja rasvadega saastunud veest proove;

8) võtta proove veekogudest ruumis ja ajas selliselt, et oleks esindatud uuritava saastuse ulatus ja dünaamika;

9) vältida ohtusid, mis võivad kaasneda proovivõtmisega merel, siseveekogudel, kanalisatsioonirajatistel, kütuse- ning toksiliste ainete hoidlates ja muudes proovivõtukohtades;

10) määrata reostuskoormust.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule peab atesteeritav joogivee valdkonnas oskama:

1) võtta proove radioloogiliste näitajate määramiseks;

2) võtta proove mikrobioloogiliste ja keemiliste näitajate määramiseks;

3) määrata proovivõtukohtas kohapeal joogivee lõhna, maitset, pH, jääkloori ja elektrijuhtivust.

§ 6. Atesteerimine

(1) Atesteerimine toimub atesteerimiskomisjoni istungina.

(2) Atesteerimine koosneb:

1) kirjalikust testist;

2) esmakordsel atesteerimisel praktiliste ülesannete sooritamisel;

3) vajaduse korral suulisest vestlusest komisjoniga.

(3) Kirjalik test koosneb igas valdkonnas kümnest küsimusest, millest tuleb õigesti vastata vähemalt seitsmele.

(4) Vestluse ning praktilise ülesande sisu otsustab komisjon, arvestades testi tulemusi, valdkonda, milles atesteeritav soovib olla atesteeritud, ning käesoleva määruse §-s 5 esitatud nõudeid teadmiste ja oskuste.

(5) Komisjon hindab atesteerimise läbinud proovivõtja teadmisi ja oskusi järgmiselt:

1) sooritas atesteerimise;

2) ei sooritanud atesteerimist.

§ 7. Atesteerimistunnistuse andmine

(1) Komisjon annab atesteeritud proovivõtjale elektroonilise atesteerimistunnistuse, mille vorm on esitatud käesoleva määruse lisas.

(2) Atesteerimistunnistusele märgitakse:

1) atesteeritud proovivõtja ees- ja perekonnanimi;

2) isikukood;

3) atesteerimise kuupäev;

- 4) proovivõtmise valdkond (valdkonnad), milles proovivõtja on atesteeritud;
- 5) tunnistuse number;
- 6) tunnistuse kehtivuse lõppemise kuupäev;
- 7) atesteerimiskomisjoni esimehe nimi ja digiallkiri.

(3) Komisjoni esimehe puudumise korral asendatakse atesteerimistunnistusel komisjoni esimehe nimi ja digiallkiri komisjoni aseesimehe nime ja digiallkirjaga.

(4) Tunnistus saadetakse proovivõtjale elektrooniliselt.

(5) Atesteerimistunnistus kehtib seitse aastat.

§ 8. Atesteerimise tulemuse vaidlustamine ja kordusatesteerimine

(1) Atesteerimist taotlenud isik, kes ei ole nõus atesteerimise tulemusega, võib pöörduda komisjoni esimehe poole selgituste saamiseks või taotleda kordusatesteerimist kahe nädala jooksul, arvates päevast, mil ta sai teada või oleks pidanud teada saada atesteerimise tulemusest.

(2) Viie tööpäeva jooksul pärast komisjoni otsuse teatavakstegemist on atesteerimist taotlenud proovivõtjal õigus esitada proteste atesteerimise korraldamise kohta komisjonile. Komisjon registreerib saadud protestid ja esitab koos oma seisukohaga viie tööpäeva jooksul kliimaministrile, kes teeb otsuse protesti rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

[RT I, 13.07.2023, 1 - jõust. 16.07.2023]

(3) Kordusatesteerimise aja määrab komisjoni esimees.

(4) Kordusatesteerimise mittesooritanu peab enne järgmist atesteerimise taotlemist läbima vähemalt 20-tunnise väljaõppe proovivõtmise kohta vee- või joogiveeuuringu valdkonnas, milles atesteerimist taotletakse.

§ 9. Proovivõtja väljaõpe ja õppeprogramm

(1) Proovivõtja väljaõpet korraldab asutus või isik, kelle üheks põhikirja- või põhimääruse kohaseks tegevuseks on koolitus.

(2) Proovivõtja vähemalt 20-tunnise väljaõppe programm vee- või joogiveeuuringu valdkonnas peab sisaldama vähemalt järgmisi teemasid:

- 1) proovivõtmisega seotud õigusaktide ülevaade;
- 2) proovivõtukoha ettevalmistamise ja proovivõtmise nõuded sõltuvalt proovivõtmise valdkonnast, arvestades käesoleva määruse §-s 5 sätestatud nõudeid;
- 3) proovide transportimise nõuded;
- 4) proovide laborisse üleandmise nõuded;
- 5) proovitulemuste tõlgendamine ja vaidlustamine.

§ 10. Rakendussäte

Kuni 2019. aasta 30. septembrini antud atesteerimistunnistused kehtivad kuni nendel märgitud kehtivusaja lõpuni.

Lisa Vee- ja joogiveeuuringu proove võtva isiku atesteerimistunnistuse vorm